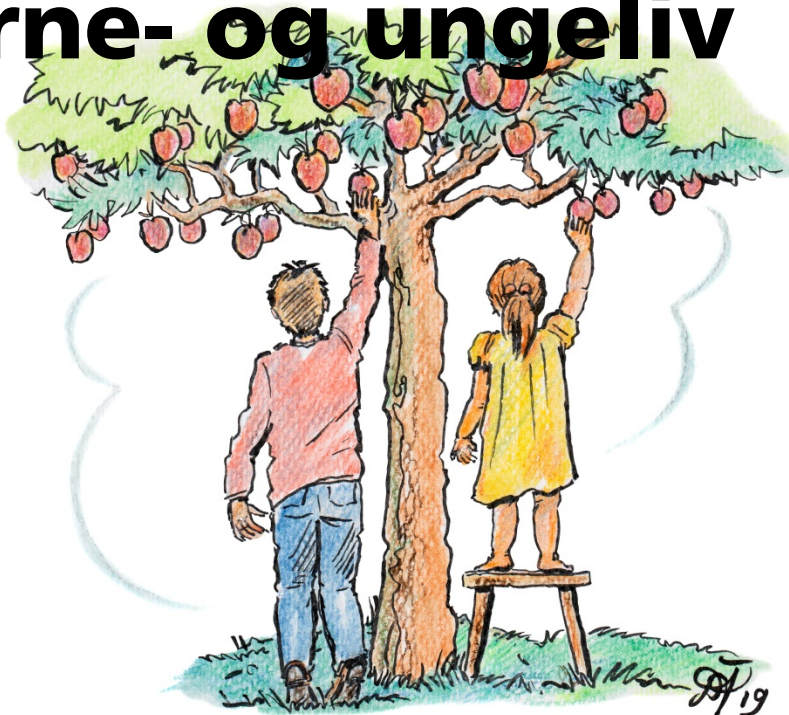

Herlev
Kommune

På sporet af det gode børne- og ungeliv

Principper for forebyggelse og rettidig indsats

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	3
Sammen skaber vi et Herlev i fremgang.....	3
FOREBYGGELSE OG RETTIDIG INDSATS	4
- begynder med fællesskabet.....	4
BARNET, DEN UNGE, FAMILIEN OG DET NÆRE NETVÆRK	5
- et møde med muligheder.....	5
DET TVÆRGÅENDE SAMARBEJDE	7
- når en og en bliver mere end to	7
VÆRD AT LÆSE	8

INDLEDNING

Sammen skaber vi et Herlev i fremgang

”På sporet af det gode børne- og ungeliv – principper for forebyggelse og rettidig indsats” sikrer, at alle børn og unge er en del af fællesskaber i Herlev, der motiverer til trivsel, læring og udvikling. Fællesskaber, hvor børn og unge udvikler de personlige, sociale og faglige forudsætninger, der gør dem i stand til at tackle livet, gennem hele livet. De skal vokse op og blive livsduelige og selvstændige voksne med fysisk og mentalt overskud til at gennemføre en uddannelse og varetage et job.

Princippet for forebyggelse og rettidig indsats er de fagprofessionelles arbejdsværktøj, som anvendes på tværs af fagområder i samarbejde med familier og deres nære netværk. Det nære netværk forstås som de mennesker omkring børn og unge, som de ofte er i tæt kontakt med - eksempelvis øvrige familiemedlemmer og andre børn, unge og voksne i dagtilbud, skole og/eller i fritiden.

Samarbejdet mellem fagprofessionelle og familier gør det muligt at bygge relationer op omkring børn og unge, der sikrer, at de er en del af inkluderende fællesskaber, der fremmer trivsel og progression.

Vi sætter samtidig ind så snart, vi møder børn og unge, der ikke trives, lærer eller udvikler sig, da dette har stor betydning for de forudsætninger og muligheder, de udvikler i løbet af deres opvækst og senere i livet.

Forældrene er vigtige omsorgsgivere og spiller en betydningsfuld rolle gennem hele deres barns liv. Vi understøtter derfor forældrene i at udfylde forældrerollen og forældreansvaret til gavn og glæde for deres børns trivsel, læring og udvikling fra børnene er helt små og op gennem deres opvækst.

Princippet bygger på erfaringer og viden fra fagprofessionelle og forældre. Erfaringer og viden, der peger på, at det på alle måder betaler sig at arbejde forebyggende og iværksætte indsatser rettidigt, så børn og unge vokser op med overskud til at klare udfordringer i livet.

Princippet er beskrevet under tre temaafsnit, der fokuserer på, hvordan vi arbejder forebyggende, hvordan vi samarbejder med børn, unge og familier, og hvordan vi samarbejder fagprofessionelt.

”På sporet af det gode børne- og ungeliv – principper for forebyggelse og rettidig indsats” beskriver det forebyggende arbejde i forlængelse af ”Herlev Kommunes Børne- og Ungepolitik” og udgør indenfor rammen af politikken et af tre retningsgivende spor, der også indbefatter læreplaner på dagtilbudsområdet og skolernes udviklingsplan.

FOREBYGGELSE OG RETTIDIG INDSATS

- begynder med fællesskabet

PRINCIPPER:

- Fagprofessionelle anvender metoder, der fremmer alle børn og unges udvikling
- Metoderne anvendes i samarbejde med børn, unge forældre og deres nære netværk og på tværs af fag og specialer
- Fagprofessionelle sætter ind, så snart de ser et behov.

Fællesskaber som løftestang

Sammen med børn, unge og familier har vi en fælles opgave i at sikre, at de fællesskaber børn og unge er en del af fra de er helt små arbejder forebyggende.

Vi arbejder forebyggende, når det lykkes os at bygge fællesskaber i børn og unges liv omkring relationer, der motiverer til deltagelse, læring og udvikling. Hvad enten der er tale om familien, vennerne, dagtilbuddet, skolen eller fritidsklubben.

Vi sætter derfor tidligt ind overfor tegn på manglende progression. På den måde kan vi i større grad sikre, at børn og unges problemer og udfordringer kan imødekommes og håndteres der, hvor de færdes til dagligt, så behovet for mere specialiserede indsatser mindskes.

Sundhedsplejen arbejder forebyggende i mødet med alle småbørnsforældre, når fokus er på for eksempel at styrke relationen mellem barn og forældre samt understøtte barnets motoriske og kognitive udvikling. Her lægges kimen til et liv i trivsel, læring og udvikling, der fortsætter i dagtilbuddet, når der arbejdes med for eksempel den tidlige udvikling af børns sociale og sproglige kompetencer.

De forudsætninger børn og unge har opnået tidligt i deres liv har atter betydning for deres udbytte af den undervisning, der finder sted i skolen og det fritidsliv, de møder i for eksempel SFOen, klubben og blandt venner.

I de tilfælde hvor børn og unges behov bedst imødekommes gennem en specialiseret indsats, bestræber vi os på, at der så vidt muligt er tale om en midlertidig indsats, der finder sted tæt på børn og unges nære miljø og understøtter muligheden for at børn og unge kan fortsætte deres tilknytning til nærmiljøet og almenområdet. Kommunens specialiserede indsatser skræddersys, så de tilpasses behovet hos det enkelte barn eller den enkelte unge, fremfor at børn og unge skal passe ind i kommunens 'indsatskasser'.

I alle tilfælde sættes der tidligt ind overfor tegn på manglende progression i børn og unges liv, og familier har adgang til relevant råd, vejledning og hjælp, når de står overfor problemer og udfordringer, de ikke kan håndtere.

BARNET, DEN UNGE, FAMILIEN OG DET NÆRE NETVÆRK

- et møde med muligheder

PRINCIP:

Barnet, den unge, forældre og øvrige nære netværk bliver inddraget og er en aktiv del af løsningen på problemer.

Et møde med mening

Ethvert barn og ungs liv er afhængig af den kontekst, barnet eller den unge er en del af. Når der er brug for en specifik eller mere indgribende indsats, forholder vi os derfor til relationen mellem barnet/den unge, deres forældre og det øvrige nære netværk. Det er ofte i den kontekst, vi finder løsninger på børn og unges udfordringer. Enhver kontekst er forskellig, og derfor giver løsningerne ikke sig selv. Vi tilpasser derfor udformningen af de tiltag, der iværksættes individuelt i mødet med barnet, den unge, forældrene og det øvrige nære netværk.

Forældrene og det nære netværk inddrages og styrkes fra børn er små med fokus på de resurser og muligheder, der findes her. Familier og nære netværk er naturlige samarbejdspartnere i det forebyggende arbejde, hvor de oplever sig som aktivt involverede. Vores opgave er at understøtte, at forældrene bliver i stand til at skabe rammer for deres børns trivsel, læring og udvikling.

Familier skal opleve mening og sammenhæng i deres møde med de fagprofessionelle, og de skal have nem adgang til viden om, hvor de kan søge hjælp og rådgivning.

En åben, anerkendende og nysgerrig dialog

I Herlev holder vi møder ud fra principperne i Åben Dialog (se dialogboks). Det betyder, at det altid er barnet, den unge og familiens progression, der er omdrejningspunktet på møder, uanset om det er fagprofessionelle alene eller et netværk af fagprofessionelle, familien og repræsentanter fra familiens nære netværk, der deltager i mødet.

Om Åben Dialog

Åben Dialog er en netværk- og helhedsorienteret tilgang, der inddrager relevante fagprofessionelle og private netværk i forhold til borgerens situation.

Tilgangen er baseret på syv principper for hurtig og samtidig indsats i forhold til borgeren og dennes netværk. Inddragelse af netværkene sker på baggrund af borgerens ønske.

I Åben Dialog vægter alle udsagn lige, og den professionelle rolle er ikke at søge løsninger, men at give et fagligt perspektiv som kan supplere borgerens eget og resten af netværkets perspektiver.

De syv principper:

- Hurtig hjælp
- Ansvar
- Kontinuitet
- Flexibilitet og mobilitet
- Det sociale netværks perspektiv
- Tolerance for usikkerhed
- Dialogisme

Et åbent dialogisk møde giver plads til at undersøge og udfolde flere perspektiver, og der er fokus på muligheder fremfor begrænsninger. Det kan både være hos de fagprofessionelle, forældrene eller klassekammeraterne, at årsagen og løsningen til problemer skal findes. Der samarbejdes om at gå nye mulige veje, og der følges op på effekten af indgåede aftaler og iværksatte tiltag.

FIT-metoden (se dialogboks side 7) er et værktøj, der kan benyttes i forbindelse med en løbende systematisk opfølgning på børn og unges trivselsprogression som et resultat af det samarbejde, der finder sted og de tiltag, det afstedkommer. Oplevelsen af barnet og den unges trivsel markeres fra gang til gang af det større barn, den unge, forældrene eller repræsentanter fra det øvrige nære netværk. Herigennem kan udviklingen i trivselsprogressionen fastholdes, følges og indgå som en del af den åbne dialog.

Om FIT-metoden

Feedback Informed Treatment (FIT) er et evidensbaseret dialog- og evalueringsredskab, der består af to enkle skemaer, der har fokus på trivselseffekten af iværksatte indsatser og samarbejdet.

Skemaerne udfyldes hver gang den fagprofessionelle og borgeren mødes. Skemaerne behandles efterfølgende med henblik på at vurdere, om trivselseffekten giver anledning til eventuelle justeringer af den fagprofessionelle praksis eller den indsats, der iværksættes målrettet den enkelte borger.

ET TVÆRGÅENDE SAMARBEJDE

- når en og en bliver mere end to

PRINCIPPER:

- Forældre, det nære netværk og fagprofessionelle arbejder helhedsorienteret med problemstillinger
- Fagprofessionelle har kompetencer til at målrette indsatserne til den enkelte families behov.

Et tværgående samarbejde med fælles sigte

Forudsætningen for gode resultater i arbejdet med forebyggelse og rettidig indsats er, at de fagprofessionelle både samarbejder indbyrdes og med familier og øvrige nære netværk. Samarbejdet har fokus på at arbejde forebyggende i de miljøer, hvor børn og unge færdes i deres dagligdag. En væsentlig del af samarbejdet består derfor i at sætte ind overfor tidlige tegn på, at børn og unge ikke trives, lærer og udvikler sig.

De fagprofessionelle inddrager aktører udenfor det kommunale område, hvor det giver mening og kvalificerer opgaveløsningen. Det kan for eksempel dreje sig om aktører indenfor frivillighedsområdet og sundhedsvæsenet.

Det tværgående samarbejde har afgørende betydning for kvaliteten i arbejdet med forebyggelse og rettidig indsats, og samarbejdet er karakteriseret ved fælles pejlemærker og en rød tråd, så det giver mening og opleves som sammenhængende og gennemskueligt for alle involverede.

Når der handles tværfagligt i forhold til børn i dalende trivsel, sker det på en ensartet og systematisk måde på tværs af institutioner, skoler og afdelinger. Samarbejdet er derfor kendetegnet ved en fælles retning og metodetilgange. Det er altid tydeligt, hvilke aftaler, der er indgået, hvem der er tovholder, og der følges systematisk og løbende op på børn og unges trivsel.

Når flere fagligheder sammen med familier og øvrige samarbejdspartnere følger et spor, hvor der er enighed om mål og retning, skabes der større sammenhæng i de valgte løsninger.

Nem adgang til viden, rådgivning og hjælp

Det er nemt og lige til at få adgang til viden og hjælp, når man har en bekymring om et barn eller en ung. Det gælder for både fagprofessionelle og familier.

Der er etableret en række tværfaglige mødefora på institutioner, skoler og blandt andre aktører på børne- og ungeområdet. Der arbejdes kontinuerligt på at skabe rum og plads til både refleksion og handling i disse fora for på den måde at sikre, at den bedst tænkelige hjælp til et barn eller ung i dalende trivsel sættes i spil.

VÆRD AT LÆSE

- Herlev Kommune: "Herlev Kommunes Børne- og Ungepolitik"
- Herlev Kommune: "Glade børn og kloge elever – en stærkere skole i Herlev"
- Herlev Kommune: Læreplaner i dagtilbud
- Tilbud til udsatte børn og unge i Herlev Kommune